

Äkkeksanteem ehk kuues haigus ehk väikelaste roseool

Äkkeksanteemi (*Exanthema subitum'i*) ehk väikelaste roseooli (roosatähnsust) esineb kõikjal maailmas – kõige sagedamini 6-12 kuu vanustel väikelastel. 65-100% kuni kahe aasta vanustest lastest on roosatähnsuse läbi põdenud.

Haigusetekiataja

Äkkeksanteemi põhjustavad inimese herpesviirused 6 ja 7.

Nakkuseallikas

Äkkeksanteemi nakkuseallikaks on haige inimene või asümptomaatiline viirusekandja – nii laps kui täiskasvanu (lapsevanem, lapsehoidja, õde-vend jm) – kelle süljenäärmetes viirused paljunevad. Herpesviirustele 6 ja 7 on omane säilida eluaeg latentses olekus neerudes, maksas, lümfisõlmedes, süljenäärmetes ja monotsüütides.

Viiruste levimine

Herpesviirused 6 ja 7 levivad haige või viirusekandja süljega. Herpesviirus 6 võib üle kanduda ka elunditransplantaatidega doonorilt retsiipiendile.

Inkubatsiooniperiood

Lõimetusperioodi pikkus on 5-15 päeva (keskmiselt 10 päeva) ning elunditransplantaadiga ülekandmisel 2-4 nädalat.

Haigusnähud

Äkkeksanteem algab äkki kõrge palavikuga ja kestab kolm kuni viis päeva. Täpilis-sõlmeline lööve tekib algul kerel ja seejärel levib üle keha. Harva võivad kõrge palavikuga lapsel tekkida palavikukrambid. Erandina võib esineda nakatunud inimesel kõrge palavikuga kulgev lööbeta haigusevorm ning äkkhepatiit või meningoentsefaliit. Täiskasvanutel võib esineda mononukleoosi-sarnane haigusevorm. Äkkeksanteemi tuleb eristada leetritest ja punetistest.

Äkkeksanteemi diagnoosi kinnitab IgG-viiruseantikehade taseme tõus paarisserumides, positiivne PCR-testi tulemus või viiruse isoleerimine.